

KLAGANDE

Marcus Samuelsson, 750924-2439

Ombud: Elin Schoeman
Humana Assistans AB
Box 184
701 43 Örebro

MOTPART

Upplands-Bro kommun
196 81 Kungsängen

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 22 juni 2016
i mål nr 18056-15, se bilaga A

SAKEN

Stöd och service till vissa funktionshindrade

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Handlingarna i målet överlämnas till Upplands-Bro kommun för fortsatt
handläggning i enlighet med vad som framgår av skälen för kammarrättens
avgörande.

YRKANDEN M.M.

Marcus Samuelsson yrkar att han ska beviljas personlig assistans i ansökt omfattning eller i den omfattning som kammarrätten finner skälig. Han för fram bl.a. följande.

Förvaltningsrätten fann, i likhet med kommunen, att all hjälp med hushållssysslor och inköp tillgodoses av hans maka vilket står i strid med slutsatsen i RÅ 1997 not. 165 om att makar har ett gemensamt ansvar för hushållsarbetet. Vidare fann förvaltningsrätten att hans behov av hjälp under natten (vändningar 3-4 gånger per natt, ges dryck samt hjälp vid toalettbesök) inte kan anses vara för betungande eller utgöra ett sådant omvårdnadsbehov som man kan inte kan kräva att ens maka kan göra. Att hans maka ska hjälpa till med detta torde gå långt över det normala makeansvaret. Att hans maka är vaken i genomsnitt fyra gånger per natt begränsar även hennes egna möjligheter till förvärvsarbete eller annan sysselsättning under dagen, vilket inte är normalt för en kvinna som inte fyllt 40 år.

Kommunen har vid sin bedömning av hans behov av hjälp i samband med fritidsaktiviteter funnit det relevant att han lever tillsammans med sin maka och detta har inte ändrats av förvaltningsrätten. Det finns inget stöd för att låta hans familjeförhållanden inverka på bedömningen i denna del, han borde få möjlighet att leva som andra människor och inte vara beroende av sin maka för att genomföra fritidsaktiviteter. En mycket snäv bedömning har även gjorts med hänvisning till makeansvaret i den del som avser måltider. Bedömningen innebär att hans maka får hjälpa honom i samband med huvuddelen av måltiderna under dygnet vilket begränsar hennes möjligheter att exempelvis företa aktiviteter utanför hemmet eller förvärvsarbete.

Det är den faktiska, ansökta tiden som ska beaktas i samband med hans behov av hjälp vid träning. Hjälpén är viktig för att han ska kunna bibehålla de förmågor som han har och öka hans livkvalité.

Upplands-Bro kommun har i yttrande till kammarrätten fört fram bland annat att Marcus Samuelsson den 21 december 2016 har beviljats utökning av personlig assistans.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Rättsliga utgångspunkter

Verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och målet ska vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra. I begreppet personlig assistans ligger att det ska vara fråga om ett personligt stöd, som ger den funktionshindrade ökade möjligheter till ett självständigt liv (prop. 1992/93:159 s. 174).

Insatsen ska beviljas en person som tillhör personkretsen i 1 § LSS i den omfattning denne har behov av insatsen och detta behov inte rent faktiskt tillgodoses på annat sätt, exempelvis genom vad som normalt faller under makars ansvar för varandra (se prop. 1992/93:159 s. 172 och prop. 1995/96:146 s. 20). Makar har enligt 1 kap. 2 § äktenskapsbalken ett gemensamt ansvar för hushållet, dvs. för alla praktiska bestyr i hemmet.

Hushållssysslor

Marcus Samuelsson har inte beviljats någon personlig assistans för hushållssysslor. Av utredningen framgår att Marcus Samuelsson behöver hjälp av en annan person med att utföra hushållssysslor och inköp. Hans behov av stöd i detta hänseende är till stor del tillgodosett genom hans

makas insatser. Makar har emellertid ett gemensamt ansvar för hushållet och insatsen personlig assistans syftar till att ge Marcus Samuelsson ökad självständighet. Därför bör en del av makarnas gemensamma hushållsarbete omfattas av den personliga assistansen, förutsatt att insatsen utförs tillsammans med Marcus Samuelsson som ett led i det personliga stödet till honom (jfr prop. 1992/93:159 s. 175 f. och RÅ 1997 not. 165). Marcus Samuelsson har därför rätt till personlig assistans för hushållssysslor med två timmar i veckan.

Hjälp under natten

Marcus Samuelsson har inte beviljats någon personlig assistans för hjälp under natten. Det är inte visat att de aktiva insatser som det skulle vara fråga om är av sådan omfattning eller av sådant återkommande slag att de ligger utanför vad som normalt får anses vara omfattat av makars ansvar för varandra. Kammarrätten gör därför inte någon annan bedömning i denna del än underinstanserna.

Måltider

Av utredningen framgår att Marcus Samuelsson behöver hjälp med matlagning och iordningställande av mat (duka fram och finfördela mat) samt att hans maka förvärvsarbetar. Det kan normalt inte krävas av en förvärvsarbetande person att han eller hon ska hjälpa sin make vid måltider som de inte äter tillsammans. Mot denna bakgrund, och då insatsen personlig assistans avser att ge Marcus Samuelsson ökad självständighet, är han berättigad till personlig assistans för måltider med 30 minuter per dag, dvs. ytterligare 15 minuter per dag och totalt 3 timmar och 30 minuter per vecka.

Övriga behov

Kammarrätten gör i övriga delar ingen annan bedömning än underinstanserna.

Räknefel

Kammarrätten konstaterar att kommunens beslut, som inte ändrats av förvaltningsrätten, innehåller ett räknefel och att beviljad tid för assistans för aktiviteter och hjälp med ytterkläder rätt räknat uppgår till 8 timmar och 10 minuter.

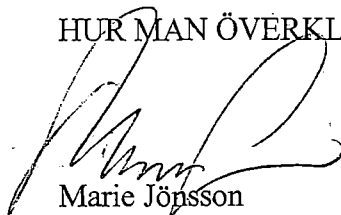
Kostnader för förfluten tid

Kammarrätten har kommit fram till att Marcus Samuelsson haft rätt till ytterligare personlig assistans för hushållssysslor och hjälp vid måltider. Detta innebär, med korrigering av det nämnda räknefelet, att Marcus Samuelsson varit berättigad till personlig assistans med 29 timmar och 5 minuter per vecka (11 timmar och 55 minuter för grundläggande behov samt 17 timmar och 10 minuter för övriga behov).

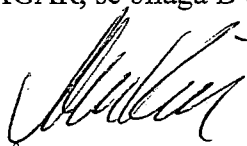
Kammarrättens prövning rör förfluten tid. Enligt rättspraxis kan insatsen personlig assistans inte ges för förfluten tid (se RÅ 2006 ref. 76). Däremot kan ekonomiskt stöd till skäliga kostnader utgå för förfluten tid. En förutsättning för detta är att assistans faktiskt har utförts under den tid som ersättningen avser och att assistansen medfört kostnader för den funktionshindrade (se RÅ 2010 ref. 17 med hänvisningar).

Kommunen ska som första instans ta ställning till om och i vilken utsträckning ekonomiskt stöd till skäliga kostnader kan utgå för förfluten tid. Målet ska därför överlämnas till kommunen för fortsatt handläggning.

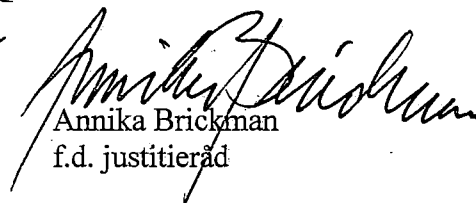
HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Marie Jönsson
lagman
ordförande

Åke Kärell
kammarrättsråd
referent

Annika Brickman
f.d. justitieråd

Åsa Pålsson
föredragande

KLAGANDE

Karl-Johan MARCUS Samuelsson, 750924-2439

Ombud: Elin Schoeman
Humana Assistans AB
Box 184
701 43 Örebro

MOTPART

Socialnämnden i Upplands-Bro kommun
196 81 Kungsängen

ÖVERKLAGAT BESLUT

Socialnämnden i Upplands-Bro kommuns beslut 2015-07-16

SAKEN

Stöd och service till vissa funktionshindrade

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 727552

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		08:00-16:30
		www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Marcus Samuelsson har ansökt om personlig assistans enligt 9 § 2 LSS i en omfattning om 105 timmar per vecka (15 timmar per dag).

Socialnämnden i Upplands-Bro kommun (nämnden) beslutade den 16 juli 2015 att bevilja Marcus Samuelsson personlig assistans enligt 9 § 2 LSS med 24 timmar 15 minuter per vecka under perioden den 16 juli 2015 – 31 augusti 2016. Som skäl angavs att behovet inte är tillgodosett på annat sätt. Samtidigt avslogs ansökan under perioden den 16 juli – 21 augusti 2015 med motivering-
en att Marcus Samuelssons behov av omvårdnad är tillgodosett med beviljad omfattning av 24 timmar och 15 minuter per vecka.

Marcus Samuelsson yrkar att han ska beviljas personlig assistans i ansökt omfattning eller i den omfattning som förvaltningsrätten finner skälig. Till stöd för sin talan anför han bl.a. följande. Han har MS, en sjukdom i centrala nervsystemet som bl.a. har påverkat hans balans, styrka, motorik och ork. Han har spasticitet i bägge benen, ökade reflexer och stelhet i händer. Han har ett stort uttalat hjälpbehov som föreligger under hela dygnet. Nämnden har gjort ett orimligt stort avdrag med hänvisning till makaansvaret som till stor del faller utanför vad som genom praxis är fastställt som gällande rätt. Under natten kan han behöva hjälp med vändningar tre – fyra gånger, ges dryck samt behöva hjälp vid toalettbesök. Han har yrkat att få hjälp i samband med fritidsaktiviteter med totalt 18 timmar per vecka för att exempelvis kunna komma ut varje dag på promenad, besöka föreningslokal, gå på bio eller dylikt. Nämnden har endast beviljat tre timmar per vecka med hänvisning till att han lever med sin maka. Även i samband med måltider torde makaansvaret vara orimligt beräknat då han endast är beviljad 15 minuter per dag för att tillaga, duka fram/bort, skära och finfördela maten. Hjälpbehovet torde uppgå till 15 minuter per måltid. Avseende hushållssysslor och inköp är ingen tid beviljad med hänvisning till makaansvaret. Det finns flertalet saker som han inte kan utföra men han

önskar vara delaktig efter egen förmåga och kan ge instruktioner och utföra mindre moment själv. Han har inte ansökt om att han ska beviljas personlig assistans för att ta hand om hela hushållet, han vill dock kunna vara delaktig efter egen förmåga och bör då beviljas assistans som ett led i det personliga stödet i enlighet med HFD:s dom RÅ 1997 not 165. Den beviljade tiden tillgodoser inte heller hans behov av hjälp i samband med träningen och nämnden förefaller att helt ha misstolkat hur träningen utförs. Han behöver hjälp med bl.a. förflyttning mellan redskap, justering av redskapen, bära väskan, stretching m.m. och är således i behov av stöd under hela träningspasset och även innan och efter med förflyttningar, toalettbesök, komma dit och hem m.m. Den yrkade tiden på 3,5 timmar per tillfälle tre gånger i veckan torde framstå som rimlig. Nämnden har endast beviljat totalt fyra timmar per vecka för träningen samt 1,25 timmar för personlig hygien samt en timma för förflyttning i- och ur bil samt ytterkläder i samband med träningen, totalt 6,25 timmar per vecka jämfört med den ansökta tiden på 10,5 timmar.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

I 7 § första stycket lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade – LSS anges att personer som anges i 1 § har enligt 7 och 8 §§ samma lag rätt till insatser i form av särskilt stöd och särskild service enligt 9 § 1-9, om de begär det och om de behöver sådan hjälp i sin livsföring och om deras behov inte tillgodoses på annat sätt. Personer som anges i 1 § 1 och 2 och, under samma förutsättningar, även rätt till insatser enligt 9 § 10.

I andra stycket samma paragraf anges att den enskilda genom insatserna ska tillförsäkras goda levnadsvillkor. Insatserna ska vara varaktiga och samordnade. De ska anpassas till mottagarens individuella behov samt utformas så att de är lätt tillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv.

Insatser för särskilt stöd och särskild service är bl.a. ledsagarservice och biträde av personlig assistent (9 § 2 och 3 LSS).

I 9 a § LSS anges att med personlig assistans enligt 9 § 2 avses personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer åt den som på grund av stora och varaktiga funktionshinder behöver hjälp med sin personliga hygien, måltider, att klä av och på sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade (grundläggande behov). Den som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov har även rätt till insats enligt 9 § 2 för andra personliga behov om behoven inte tillgodoses på annat sätt.

Utredningen i målet

Nämnden har bedömt Marcus Samuelssons behov av personlig assistans enligt följande.

Grundläggande behov

Personlig hygien

Dusch – aktiv hjälp till/från duschpall samt viss hjälp med tvättning 20 min/dag, 4 dagar, - **1 tim 20 min/v.**

Hjälp att torka sig samt smörja in sig vid behov efter dusch: 5 min/dag, 4 dagar, - **20 min/v.**

Dusch efter träning: 20 min/tillfälle, 3 dagar, 1 tim/v samt torka sig 5 min/tillfälle, 3 dagar, - **1 tim och 15 min/vecka.**

Momenten gällande att ta fram och iordningställa före och efter dusch faller under övriga behov.

Toalettbesök: Hjälp att förflytta sig till/från toalett, klarar sig självständigt på plats. Förflyttning till/från toalett, 5 min x 6 tillfällen (tillfällen utanför bostaden inräknat) 30 min/dag, 7 dagar, - **3 tim 30 min/vecka.**

Nagelvård: 1 g/vecka, - **5 min/vecka.**

Tandborstning: framkommer inget behov av stöd i ADL-intyg.

Hjälp med förflyttning anses som huvudregel inte ingå i de grundläggande behovet. I vissa situationer kan hjälp med förflyttningen i beräkningen av det grundläggande behovet personlig hygien. Det som avgör om tiden ska bedömas som grundläggande hjälpbehov är om själva förflyttningen ses som ett integritetsnära behov i samband med det grundläggande hjälpbehovet personlig hygien.

Totalt behov vid personlig hygien: - **6 tim och 30 min/vecka.**

På- och avklädning

Behöver hjälp morgon och kväll: 10 min/dag, **1 tim och 10 min/vecka.**

Vid träningstillfällen finns samma behov men träningskläder är oftast av lättare karaktär: 15 min x 3 tillfällen; - **45 min/vecka.**

Hjälp med kläder nedtill efter toalettbesök, 5 min/tillfälle x 6 tillfällen (tillfällen utanför bostaden inräknat): 30 min/dag, **3 tim och 30 min per vecka.**

Behov av hjälp med till exempel klädvård och att plocka fram eller undan kläder anses inte som grundläggande behov. Hjälp med ytterkläder räknas till övriga behov.

Totalt behov vid på- och avklädning; **5 tim och 25 min/vecka.**

Måltider

Marcus Samuelsson intar måltid på egen hand och tid bedöms därför under övriga behov.

Totalt behov vid måltider: - **0 min.**

Kommunikation och ingående kunskap

Att inte kunna kommunicera med andra innebär att personen med funktionsnedsättning behöver ha ytterligare en person, det vill säga den personliga assistenten, närvarande för att en kommunikation över huvud taget ska vara möjlig. Marcus Samuelsson har svårt att få ett bra grepp kring pennan vilket skapar svårighet att skriva. I övrigt har han inte svårigheter gällande kommunikation. Marcus Samuelsson klarar att kommunicera självständigt. Det finns

tekniska hjälpmedel att skriva på annat sätt, exempelvis genom att använda dator. Det framkommer inget i utredningen som visar att Marcus Samuelsson har en funktionsnedsättning som kräver ingående kunskap om honom.

Totalt behov vid kommunikation och ingående kunskap: - 0 min.

Totalt grundläggande behov:- 11 tim och 55 min/vecka.

Övriga behov

Natthjälp

Marcus Samuelssons hustru förvärvsarbetar i omfattningen deltid och Marcus Samuelssons behov av stöd uppstår under sämre perioder, då behöver han hjälp med vändning i sängen 3 – 4 gånger per natt. Vid exempelvis förkylning upplever han att hans greppförmåga är mycket sämre, han behöver delges dryck och få hjälp vid toalettbesök och han behöver hjälp att flytta sina ben och fötter och rätta till täcket. Den funktionshindrades behov av stöd i form av jour och beredskap anses normalt tillgodosett genom hemmavarande maka.

Totalt behov vid natthjälp: - 0 min.

Förflyttningar och handräckning

Marcus Samuelsson förflyttar sig självständigt i rullstol i miljöer utan nivåskillnader och med slätt underlag. Han kör bil självständigt men behöver handräckning för att lasta/lossa rullstolen från bakluckan samt hjälp med egen förflyttning till/från rullstol/bilsäter på grund av fallrisk. Marcus Samuelsson har svårt att förflytta sig till övervåningen i det hus han delar tillsammans med sin hustru. Han har tidigare gått korta sträckor inomhus med kryckkäppar vilket inte används längre. Han har ofta svårt att ta sig ur sängen, vill vila en stund på dagen.

Lasta/lossa rullstol och annat till bil: 10 min/dag, 7 dagar, - 1 tim och 10 min/vecka.

Förflyttning till/från bil: 10 min/dag, 7 dagar, - 1 tim och 10 min/vecka.

Förflyttning till/från säng/rullstol på morgon samt under dagen då och då: 10 min/dag, 7 dag, - **1 tim och 10 min/vecka.**

Förflyttning i trappor i hemmet (Marcus Samuelsson har beställt installation av trapphiss som kommer att medföra självständiga förflyttningar upp/ner mellan våningsplanen i huset): - **0 min.**

Totalt behov vid förflyttningar och handräckning: - **3 tim och 30 min/vecka.**

Måltider

Marcus Samuelsson lever i hushållsgemenskap med sin hustru. Han klarar att värma färdig mat i micron samt använder hjälpmedel i form av en arbetsstol i köket för att underlätta förflyttningar för olika arbetsmoment i köket. Han behöver viss hjälp med att tillaga, duka fram/duka av, plocka fram varor/föremål från överskåp, samt att skära/finfördela mat vid frukost, lunch och middag varje dag, uppskattad tid beräknas till 15 min x 7 dagar, - **1 tim och 45 min/vecka.**

Aktiviteter och ytterkläder

Marcus Samuelsson deltar i föreningsmöten 2 ggr/vecka samt tränar 2 - 3 ggr/vecka. Han har svårt att ta på sig sina ytterkläder samt knyta skosnören. Han behöver också hjälp vid träningslokalen att plocka fram samt justera redskap samt annan handräckning/förflyttning mellan vissa redskap. På- och avklädning av ytterkläder och skor till träning och andra aktiviteter utanför hemmet: 10 min/dag, 7 dagar, - **1 tim och 10 min/vecka.**

Träning: hjälp i träningshall 2 - 3 ggr/vecka, - **4 tim/vecka.**

I grundläggande behov har på/avklädning, dusch och toalettbesök inräknats för tre träningstillfällen. Många personer med funktionsnedsättning behöver hjälp med träning för att uppehålla och förstärka sin funktionsförmåga. Förutsättningen är ofta att en eller ett par personer instrueras av till exempel habiliterings- eller rehabiliteringspersonal i att hjälpa till med träningen. Den personliga assistenten ska, i vissa fall efter att ha fått särskilda instruktioner, kunna

utföra enklare insatser av detta slag. Men personlig assistans ska inte ersätta det expertstöd eller den behandling som en funktionshindrad person kan behöva.

För övriga aktiviteter bedöms behovet av att komma ut med vänner, promenader, delta i föreningsliv och olika besök utanför hemmet uppgå till 3 tim/vecka. Marcus Samuelsson lever med sin maka.

Totalt behov vid aktiviteter och ytterkläder: - 7 tim och 10 min/vecka.

Hjälp med hushållssysslor

Marcus Samuelsson bor i hushållsgemenskap. Han klarar inte själv att utföra hushållssysslor och hushållsinköp och därför beräknas ingen tid för dessa sysslor. Behovet tillgodoses genom hans maka.

Totalt behov vid hjälp med hushållssysslor 0 min.

Totalt övriga behov. - 12 tim och 25 min/vecka.

Förvaltningsrättens bedömning

Nämnden har beviljat Marcus Samuelsson personlig assistans med stöd av 9 § 2 LSS med en omfattning om 24 timmar och 15 minuter per vecka. Fråga i målet är således om han ska beviljas ytterligare assistanstimmar.

Marcus Samuelsson anför att de beviljade timmarna inte tillgodoser hans behov av hjälp. Förvaltningsrätten anser dock att det i målet inte har framkommit anledning att ifrågasätta den beräkning av de aktiva insatserna som han har beviljats assistans för. Förvaltningsrätten kan inte heller finna visat att Marcus Samuelsson är i behov av personlig assistans i form av jour under dygnsvilan för de behov han kan ha med t.ex. hjälp med vändning och toalettbesök. Förvaltningsrätten har vid sin bedömning beaktat att Marcus Samuelsson sammanbor med sin hustru och att de insatser det är fråga om nattetid inte kan anses vara alltför betungande eller utgöra ett sådant omvårdnadsbehov som man inte kan kräva att ens make/make ska behöva utföra åt sin partner. Gällande

hjälp med hushållssysslor anser förvaltningsrätten i likhet med nämnden att behovet tillgodoses genom hans maka.

Mot denna bakgrund instämmer förvaltningsrätten således i nämndens bedömning att Marcus Samuelssons behov av hjälp av assistans tillgodoses genom de i det överklagade beslutet beviljade assistanstimmarna. Han tillförsäkras därmed goda levnadsvillkor även utan en utökning av insatsen. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A).

Eva Pedersen

Rådman

Nämndemännen Jan Ersson, Bo Kahn Hildegard Keijer har också deltagit i avgörandet.

Marianne Clémentz har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.